

Berber

N. Nery
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmıştır

BU SAYIDA

İhsan İNCESU	Turhan DOYRAN
N. ÖZER	Veli İSTRANCALI
Orhan KEMAL	İhan TARUS
O. HANÇERLİOĞLU	A. KADİR
Metin ELOĞLU	Oktay DENİZ
Talip APAYDIN	Cahit İRGAT
Marcel PAGNOL —	Metin ERKSAN
John STEINBECK —	Aydın Z. BILL

SAYI: 5

1 KASIM 1952

20 Kurus

Üniversite Açılırken

Eğitim ve öğretimin topluluk hayatımızdaki önemine itiraz eden hemen yok gibidir. Ancak bu önemli problemin nasıl gerçekleştirileceği, başka toplumsal problemlerimiz gibi, henüz halledilememiştir.

Bugüne kadar alınan tedbirlerle işin içinde çıkılmadı. Çünkü bu konu daima mücerret bir tarzda diğer toplumsal olaylardan ayrı olarak düşünülüyor ve ele alınıyor. Oysa ki eğitim ve öğretim problemi bütün toplum olayları ile ve en çok ekonomik münasebetlerin düzenlenmesi olayı ile sıkı sıkıya ilgilidir.

Eğitimde kurum ve vasıtaların çoğaltılması özlenen bir şeydir ve ilk bakışta sadece bir devlet bütçesi işi gibi görünür. Halbuki öğretim kurumlarının varlığı başlı başına birşey ifade etmez; önemli olan çok sayıda vatandaşın bu imkândan faydalanabilmesidir. Bu da doğrudan doğruya onların maddi hayat seviyesine bağlıdır. Bir an için, nazari olarak, bu kurum ve vasıtaların birkaç misline çıkarıldığını düşünelim. Ne değişir? Eğer geçim endeksleri başdöndürücü bir sür'atle yükselmekte devam ediyorsa, eğitimden istifade yüksek masraflara mal oluyorsa çoğunluğu ile vatandaş kütlesi çocuğunu yine okula göndermeyecektir. Köylerimizdeki ilkokul a-dedinin dehşet verici azlığı yanında (34 bin köyden 20 bininde okul yok) ve bir bakıma bundan daha önemli olarak, mevcutlara olan alâkasızlığın sebebi bızce buradadır. Zira köylü için çocuğu mül-tahsil bir unsurdur. Onu okula göndermek bu gelir kaynağından mahrum kalmak demektir. Bu sebeple köylü okula ilgi göstermiyor. Köylünün toprak ve makina davası halledilmeden eğitim davası halledilemez. Aynı şekilde şehirlerde yaşayan halkımızın da hayat seviyesi yükseltilmeden döribaşı mämur bir eğitim siyaseti yürütülebileceğini ü-mid etmek safdillik olur.

(Çocuklarımız neler öğretiliyoruz?), (Eğitim ve öğretimin muhtevası ne olmalı?) kısaca (Nasıl bir eğitim siyaseti tükib olunmalıdır?) konusunda da ekonomik faktörlerin tesiriyle karşılaşıyoruz: Eğitimin muhtevasına damgasını basan, kendi dünya görüşünü okula ve kitaba sokan yine ekonomik inkı-saf bakımından diğer toplum katlarına üstün olan toplum katı oluyor. Bugün Ankara Üniversitesinde; kapısında «Hayatta en hakiki mürşit ilmidir» diye yazılı bir fakülte yanında «İlahiyat Fakültesi» de faaliyettedir. Bir taraftan biyoloji derslerinde çocuklarımız Darwin'in Tekâmül nazariyesini öğretirken diğer yandan ilkokullarda okutulmağa başlanan din derslerinde körpe dimağlara şu gayri ilmi bilgiyi yerleştiriyoruz: «Allahım beni yaratan sensin; anamı babamı yaratan sensin, canlı cansız herşeyi yaratan, besleyen, büyüten, görüp gözeten sensin» (Din Dersleri, Sayfa: 1)

Demek ki, eğitim konusunu incelerken; ona tesir eden, onu şekillendiren ve BERBER (Sonu 2 de)

İhsan İNCESU

“Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden mahrum etmek istiyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve Cumhuriyetini müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitin düşünmiyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaıt bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kasedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraiten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve delâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrî zaruret içinde ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı; işte bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda, mevcuttur.

Sinemada Formalisme

Formalisme nedir? Formalisme'i çeşitli ülkelerde sık sık ortaya çıkan «cubisme», «expressionisme», «futurisme» cinsinden küçük temayüllerle bir tutmak hata olur. Formalisme, sanatçıyı halkın yaşayışından ve isteklerinden uzaklaştıran her şeyi içine alan genel bir kavramdır. İzah edelim: Farz ediniz ki her hangi bir konuyu (en güzel ve en beğenilen cinsten bir konuyu) ele aldınız, gerçek hayatla sıkı sıkıya bağlı olan bu konuyu işlemeye başladınız. Ötünüze iki yol çıkar: Ya hayatı durup dinlenmeden müşahede ederek yarattığınız şeyi olayların gerçek akışından doğan canlı hakikatle karşılaştırarak, düşüncelerinizin ve gayelerinizin, yaratıcı kudretinizin hizmetine verdiğiniz halkın düşünce ve gayeleriyle uygun olmasına büyük bir emek sarfederek kendi kendinizi devamlı şekilde kontrol eder ve böylece ilerlersiniz. Ya hut da sanatçının, kendisi için tek önemli şey sandığı bireysel dünyası dışında ne bir şeyi ne de bir kimseyi tanıtmak istemediği diğer yolu takibedersiniz. Böyle bir sanatçı, gerçeğin çeşitli yüzlerinden yalnız birine, bilhassa hassas olduğu yönüne, meselâ müzik, ritim ve ya pittoresque v.s. yönüne kendisini kolayca kaptırabilir. Çoğu zaman kendi de farkında olmaksızın hayattan, hayatın çaprasıklığından uzaklaşır; fakir, tek taraflı, sadece kendi hayalinin yarattığı bir dünya içine gömülür, kültürün ıleriye ait ümitlerine gitgide daha yabancı bir insan olur. Bu hayal dünyaya göçürülen bütün canlı olaylardan ona kalan yalnız forme'dur. Hayall olan, ulaşıcı olan ne varsa bu forme'un yerini alır ve eninde sonunda bu forme tahrife uğruyarak artık gerçek dünyanın bir parçasına değil, kişisel ve hayalî dünyanın, sanatçıya bağlı dünyanın bir parçasına benzemiye başlar.

Bu, ikinci yoldur. Bu yolla her hangi bir «isme» varılabilir, inkılâpçı réalisme hariç. Hangi tipten, hangi cinsten olursa olsun formalisme, inkılâpçı réalisme'nin zıddıdır. Çünkü inkılâpçı réalisme sanatı sıkı sıkıya apaçık gerçeğe bağladığı halde, formalisme sanatı ondan uzaklaşır.

... Sanatçının önüne çıkan iki yolu anlatırken, kesin tarifler ve iyice göze batan tezatları kullanarak formalisme ile inkılâpçı réalisme arasında mevcut ayrılıkların sadece bir şemasını çizdim. Pratikte mesele tabiatıyla daha çaprasıktır. Sanatta düşünmanca temayüllerle karşı mücadele edilirken, açıkça ve doğrudan doğruya ortaya çıkan bir formaliste okulundan çok, ondan daha az tehlikeli ve yıkıcı olmanın temayülleriyle karşılaşırız. Bu temayüller en değişik görüntülerle ortaya çıkabilir. Örnek olarak büyük bir tarih konusunu işleyen bir filmi ele alalım. Eğer formaliste temayüller takibediliyorsa olayın dış görünüşünden başka bir şey düşünülmez. Olayın gerçek anlamını açığa vurmaksızın, seyirciyi eğlendirmek gayesiyle, filme, hiçbir önemi olmayan aşk hikâyeleri ve başka hikâyeler sokulabilir. Amerikalıların, tantanalı bir tarzda «tarih filmi» N. ÖZER (Sonu 4 de)

NEDEN BÖYLE YAZIYORSUNUZ?..

Orhan KEMAL

Düşüncesizlikten gelen adaletsiz dünyamızda ekmeğini almanın terile kazanırken zehir gibi bir hayat sürenlerdenim. Ama bu beni ne yıldırıyor, ne de insanlığına karşı olan tükenmez inancımı sarsıyor. Biliyorum ki o, günün birinde ebedi tokluğu fethedecek ve dünya nimetlerini önümüze bir kardeş sofrası gibi sürecek.

Ben, ona, yani insanlığına ümit ve enerji verebilmek, ona doğru yolu gösterebilmek için yazıyorum.

★

Orhan HANÇERLİOĞLU

Bu soru niçin yaşıyorsunuz diye de sorulabilirdi ve cevabı gene aynı olurdu. Çünkü ne yaşamak ve ne de yazmak tamamen bizim elimizde olmayan şeyler. Aksini yapamıyoruz efendim. Yazı tarzımıza gelince: Bu da bir zevk ve meşreb meselesi. Nasıl hiç yazmamazlık edemezsek bundan başka türlü de yazamayız sanıyorum. Yazabilsek yazardık.

KITLIK

Bu yıl pek kısır
Buğda ve mısır
Olmadı beyim
Söyle nideyim
Karabiberim!

★

Kısır işte yıl
Acıdan bayıl
İster öl bayıl
Dert anlayan yok
Akıl veren çok
Karabiberim!

★

İşimiz kötü
Yazık çürüdü
Dahında meyva
Başakta buğda
Karabiberim!

★

Bu yıl pek kısır
Buğda ve mısır
Olmadı beyim
Kime gideyim
Karabiberim.

Bir zenci halk türküsün'den

Çeviren: Veli İSTIRANCALI

İhsan İNCESU

Metin ELOĞLU

— Oldukça örtülü, türlü yöne çekenebilecek bir soru bu. Biçime mi, yoksa öze mi dokunduğunuz kestirilemiyor. Üstelik; «Niye bu biçim yazıyorsunuz?», «Bunları yazmaktan ergen ne?» gibi soruları cevaplandırmak, Taş Devri şairlerine düşer sanıyorum. (Taş Devri gerken, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kitabını kasetmiyorum tabii..)

★

Talip APAYDIN

Niçin böyle yazıyorum, evet niçin yazıyorum? Bunun cevabı bütün yazdıklarım kadar uzun olsa gerek. Ama ayak üstü cevaplandırılması isteniyor. Bir kere halkı, memleketçi, ileriliğe candan inanmış san'atdan ancak zevk alıyorum. Böyle bir san'at herden ve kimden gelirse dost oluyorum. Üstelik tabiatı seviyorum. Benden gelen ses de elbet bu kuralara uyuyor. İster istemez sevdiğim, ilgili olduğum konuları kendime ait bir hava kurmağa çalışarak yazıyorum. Ama başarı? Orasını bilmem.

(Baş yazının sonu)

topyekûn durumunu tâyin eden faktörleri bir an bile unutmamak lâzımdır.

Eğitim probleminin toplam düzeni ile olan ilgisini gözönünde bulundurarak:

1 — Eğitim ve öğretimden geniş halk yığınlarının fiilen istifadesi dâvası hayata geçirilmeli,

2 — Eğitimin muhtevası, bütün insanlığın hakiki refah ve saadetinin gerçekleştirilmesi şiarıyla tâyin olunmalıdır, diyoruz.

Bugün 1952-1953 öğretim yılına giren yüksek öğretim kurumlarımız ve hele 12 bin küsur öğrencisiyle, eğitim hayatımızda önemli bir yer tutan İstanbul Üniversitesi ne durumdadır? Kapılarını halk çocuklarına açmış mıdır? Müsbet bilimi geliştiriyor, halkımızdan daha iyi bir hayata kavuşabilmesi için kendisine düşen ödevleri gereği gibi yapıyor mu?

Bunun cevabını başka bir yazımıza bırakıyoruz.

SİNEMADA FORMALİSME

(Bastarafı 1 de)

ler» diye adlandırdıkları, bir sürü de - gersiz ve zararlı eserleri imal ederken başvurdukları bütün dram sanatı hileleri kullanılabiliyor.

Formalist temayüller sanatçıyı istemediği halde yolundan şaşırtabilir. Polonya'da kömür madenlerindeki çalışmaya ait küçük bir film görmek fırsatını bulmuştum. Rejisörün seyircilere işçileri, işçilerin çalışmalarını doğru bir şekilde tanıtmaya çalıştığı göze çarpıyordu. Ama teferruatın sürüklenmesiyle, rejisör, esas fikri birdenbire kaybetmiş, gayesini unuttmuş, mahiyetini tamamiyle değiştirmişti. Son sahne bir grizu patlamasını, bunun ardından çıkan yangını, arkadaşlarını kurtaran madencilerin kahramanlığını gösteriyordu. Rejisör bütün kudretini, e- lindeki bütün vasıtaları bu bölüme harcamıştı. Müzik, ritmik, montaj, ağhyan sayısız kadın ve erkeklerin trajik yüzleri, cenaze alayının uzun uzadıya geçiş rejisörü tipik formaliste yola sürüklemiş ve madencilerin yaşayışlarının en önemli ve en hayati olmayan bir tarafı üzerinde mübalâga etmesine sebep olmuştu. Sonuç saçma idi. Bütün film- den hafızada kalan sadece, son derece mübalâgalandırılmış bu bölümdü.

Formalist'e mücadeleinin tek çaresi vardır: İlerici felsefe ve sosyal bilimleri iyiden iyiye incelemek. Sanatçılar bunları benimsedikleri zaman yalnız hayati müşahade etmesini değil, fakat onu devamlı ve derinden derine anlamayı, bu hayatın içinde iyi ile kötü olanı ayırtmasını da öğreneceklerdir.

Derleyen: N. ÖZER

Tarihte film devrini yaşıyoruz. Öyle olduğu halde bu yeni sanat şeklinin önemini inkâr edenler var. Oysaki sanat üzerinde gerçek düşüncüler sinemanın bizlere ne verdiğini ve daha neler de vereceğini iyi bilirler. Bu gibiler diyorlar ki; film tiyatroyu öldürecek. Bu mesele çok önemlidir. Bunun erteye bırakalım. Bugün ben şunu ispat etmek istiyorum ki, film yazıcılara yalnız ressamlık noktasından değil, san'at olarak da yeni kaynaklar, çeşitli konu ve şekiller ve birçok yenilikler veriyor. Tiyatro piyesi yazan dramatik bir yazar, tek bir adama, «bir seyirciye hitap etmez. O hususi bir mimarî içerisinde yapılmış bir salona devam eden binlerce kişiye seslenir. Bu kişilerin tümü aynı zamanda o salonda bulunmazlar. Bu seyirciler sahneye göre de aynı yerde oturamazlar. Çınlık fizik ilimlerinin dedikleri gibi, «iki cisim, aynı zamanda boşluğun aynı noktasını işgal edemez». Bunu her an ispat etmek bizim için kolaydır. Bilhassa tiyatrodaki. Meğer ki dalgin bir memur aynı koltuğu iki kere satmış ise...

Şimdi biz bu kişileri bin olarak ele alalım. Bu bin kişi sahneye nazaran çeşitli yerler işgal edeceklerdir. Bazıları beş metre, bazıları otuz, kırk metre öte yerlere oturacaklar. Bir kısmı aktörleri yukardan, bir takımı ise aşağıdan veya sağdan, soldan göreceklendir. Mîsal olmak üzere orkestranın sağındaki sıraların ilk koltuğunda oturan efendi ile, ikinci balkonun soldan son koltuğunda oturan efendiyi mukayese edelim: Şunu savunabiliriz ki bunlar aynı piyesi görmüş olmayacaklardır.

Tiyatro yazanın önüne çıkan mesele şudur; yaşları, aldıkları terbiye, zekâları, düşünce metodları ayrı olan bu bin seyirci «oyunu», konu, şahıslar ve diyalog bakımından aynı şekilde anlansın. Unutmayınız ki bu bin seyirciden hiçbirini oyunu konuşusunun görüş açısından göremeyecektir.

Mesele aktörlerin karşısına da aynen çıkar. Benim «Marius» ismindeki oyunumun temsilinde Pierre Fresnay ve Orane Demazis tiyatronun prova odasında bir kısım prova etmişlerdi. Aynı parçayı sahnede tekrarlayınca oyun bakımından çok memnun oldum. Önde oturuyordum, ve boş salonun arka sıralarında oyunu seyreden Raimu'ya «Bunlar fevkalâde» diye bağurdum. Raimunun cevabı şu oldu. — «Ben de biraz bundan istifade edeyim; ne olur aktörlerin söylediklerini bana anlat, çünkü ben bu konuşmalardan bir kelime bile anlamadım». Sesi azıcık yükselttik, fakat tesirin yarısı kayboldu. Anladık ki hata yazıcınınmış. Yazıcı, alçak sesle yapılan bir diyalogu seyircilerin yarısının duyacağını bilmelidir. Bunun içindir ki aktörler ekseri mübalâğalı hareketlerde bulunuyorlar gibi görünür. Bu açıdan tiyatroyu çok iptidai bulanlar da vardır. Gene bu sebepten ötürü romancılar bir tiyatro yazıcısını basit psikolojiler yapmak ve yığınlar üzerine etki yapmağa yeltenmekle suçlandırılır. Bu roman yazıcıları bizim sanatimizin tecrübelerini bilmezler. Romancı tek bir okuyucuya hitap eder, hedefi birdir. Eline bir tüfenk alır nişanlar ve ateş eder. Netice iyidir. İsabet vardır. Bizim içinse: Ördekli gölü seçmeli ve ona bir çifte sıkmalı ve böylece bin hedefi vurma. Sinema meseleyi halletmiş. Hem de tamamen. Çocukluğumda bir atış müsabakasının duvar ilânını beğenmiştim. Resimde yakışıklı bir adam bir tüfekte ateş ediyor gibiydi. Adam her gelen geçeni sanki gözüne kestirmişti. Artık benim için sağa-sola, yukarı-aşağı kaçmak imkânsızdı. Çünkü adamın nişan doğrultusu daima beni buluyordu. Bu apaçık bir görüş hilesiydi. İşte objektif film üzerinde mütemadiyen bu hileyi yapar. Objektifin rolü de budur.

Eğer Charlot objektife bakmış ise Charlot'un fotoğrafı, onu görenlerin da- ima yüzüne bakacaktır. Bunlar ister sağda-solda, ister aşağıda-yukarıda olsun.

Eğer Charlot sağdan profil bir metro ötedeyse seyirciler onu bir metro ileride sağdan profil göreceklendir. Hatta seyirciler perdeye nispetle solda ve kırk metro uzakta olsalar. Her seyirci, objektif resmi nasıl görmüşse öyle görecektir. Aynı görüş açısı ve uzaklığından.

Mikrofon da aynı şeyi yapar. Seyirci, o alet aktörün sesini nasıl duymuş ve almışsa öyle duyacaktır.

Bunların neticeleri çok büyüktür. Bu sayede sahne üzerinde yapılamayanları yapacağız.

Önce, salonun büyüklüğüne bağlı değil. Değil mi ki seyirciler objektifin gördüğü ve mikrofonun işittiği gibi işitiyorlar, o halde kamerayı yakına ve uzağa götürmek elimizdedir. Bu sayede seyirciyi hiç yormadan ileri ve geri götürülebilir. Seyirciye eli santimden bir yüz gösterebiliriz, ki aktörün gözünden düşen yaş tanesini görebilsin. Charlot bize sessiz sinemada bir dudak hareketinin hiçbir şeyle kıyaslanmayan kudretini ancak bu şekilde verebilmiştir.

Böylece sırf fısıldama ile bir senâroyo yazabiliriz ve üçbin kişi bu fısıldamaların kıymeti değişmeden onları işitebilir.

Bu yeni ve büyük sahada psikolojik komediler, ve trajediler mükemmel temsil edilebilirler. Bunun için haykırmalara, bağırmalara, işaretlere ihtiyaç yoktur.

Ayrıca seyircinin biraz ilersinde muharebeler, dağlar, su baskınları v.s. gösterebiliriz.

Velhasıl uzak ve yakın plânlarla Charlot'un yakasından giren bir eli, bir tabancayı, bir bardak şurubu, nefret sağan gözleri gösterebiliriz. Bunlar bir oyundur. Evet. Fakat sanat bakımından eşsiz kıymetleri vardır. Bu sayede komik ve dramatik bir nokta çevresinden sıyrılarak tek olarak seyirciye verilebilir.

Bu harikulâde sanat şekli işte bize bunları getiriyor. Bir yokuştan çıkacağız, sahnenin etrafında döneceğiz, tiyatronun tekml duvarların patlatacağız, dekoru ve hatta aktörü parçalayacağız.

İlk olarak senaristler ne Molière'in ne Racine'in, ne Shakespeare'in yapamadıkları ve yazamadıkları eserleri realize edeceklerdir.

çeviren:

MARCEL PAGNOL Metin ERKSAN

GİTMEK

Tiren saatini beklemek bizim için

Bizim için gitmek

Dönmek

Garlar tirenler bizim için

Tirenin kömürü

Raylar

Bizim için her düdüğü

Gişeler bizim için

Her gelen şehir

Her geçen köy

Ve dişeler

Bizim için bizim olan kadar

Bizim olmayanın hayali

Ve dişeler önünde kurulan

hayal bizim için

Gitmek bizim için

Garlar tirenler

Garlarda kurulan hayal bizim için

Turhan DOYR.

EDEBİYAT MECMUALARI

ESİRLİĞİM, ÜSTÜM BAŞIM, KARNIMDAKI

AÇLIK ve YAŞAMAK

Son yıllarda, daha doğrusu kurtuluş savaşından sonra Türk topraklarında çıkmaya başlayan edebiyat mecmuaları, müşterek bir illete müptelâ imiş gibi, istirmacı bir zihniyet takip etmektedirler. Daha evvel, mütareke sıralarında, edebiyat-ı cedide ve servet-i fünun devirlerinde bile görülmemiş ve rastlanmamış bir ısrar ile devam eden bu zihniyetin, yavaş yavaş tabii görülmeye ve âdet hükmüne girmeye başladığı da müşahade edildiğinden, bu mevzuda oldukça kahr çekmiş ve mücadele etmiş bir sanat yolcusu sıfatıyla, yarım edebiyat neslini uyandırmak istiyorum.

Bedava şiir, hikâye veya diğer sanat kollarına ait yazı yazmak, yalnız başkalarının kesesi hesabına çalışmak değil; aynı zamanda istismar edilmek ve istismar edilmeğe alışmak tehlikesini de doğurabileceğinden bu uyandırma vazifesinin yalnız sanat sahasına müteallik bir vazife olmadığı fikrindeyim. Bu vazife, millî ve ahlâkî bir mahiyet taşıyor. Çünkü bir çeşit köle zihniyetine, hiç olmazsa yaşama ve kaplanma duygusuna meydan verebilecek olan bir usulün, millî şeref hisleri, ahlâk kuralları, hele sanat haysiyeti ile alakası olamaz.

Beşer yüz nüsha satan tanzimat ve edebiyat-ı cedide mecmualarında, ilk şiiri veya fıkrası neşredilen genç yazarı bile, behemahal bir yazı ücreti verildiği ve bunun gerek mecmua sahiplerince ve gerek genç edebiyat yolcularınca tabii, normal telâkiki bulunduğu bir gerçektir. Mütareke devresi gibi dağılık, üslupsuz ve içtimai teşevvüş içinde bulunan bir devrede bile, bedava yazı neşretmeyi ve bunu usul haline getirmeyi; hiç bir dergi sahibi düşünmemiş, tatbik etmemiş, hattâ aklına bile getirmemiştir. İstihsal ettiği bir fikir mahsülünü bedava olarak talibine hibe eden ve bu hibeyi meslek haline getiren zavallı bir nümuneye de, sanırım ilk defa memleketimizde tesadüf edilmektedir.

Edebiyat ve sanat işleri dışında olan okuyucularına vaziyeti kısaca anlatmak isterim: Bugün, bu memlekette çıkmakta olan belli başlı edebiyat mecmualarının hiç biri, sayfalarını dolduran yazılara ücret vermezler. Eğer tam hakikatî belirtmek lâzımsa, en büyük ve yerleşmiş dergilerin, pek söhretli ve kıdemli yazarlara, şiir veya hikâye başına (5-10) lira verdiklerini ilâve etmeliyim. Bu miktar, beher nüshada üç kişiyi ve (20-25) lirayı geçmez. Geriye kalan şiirlerin, yazıların, hikâyelerin cümlesi bedavadır. Bunları yazan gençler, kâğıt, zarf, posta masraflarını da zavallı keselerinden ödiyerek, bu mecmua sahiplerinin arzularına ve kazançlarına arzederler. Beher nüsha intişar eden şiir ve yazıların, dergisine göre, bazan onlara, yirmilere, ellilere vardığı düşünülecek olursa, bedava hizmet edip mecmua sahiplerinin kazancına ve rahatına hayatlarını vakfedenlerin sayısını dehşetle meydana çıkar. Hayatın hiç bir safhasında, hiç bir dünya kögesinde, hiç bir mevzuunda görülmemiş, görülmeyecek olan bu durumu, hayretle karşılayacağımızdan eminim.

Bu vaziyetin sebeplerine gellince: (Yeni nesil) dediğimiz, içlerinde on senedir yazı yazarlar da dahil olmak üzere, yetişmekte olan gür, zeki ve mânen varlıklı tabaka, fikir mahsülünü basılı şekilde görmek için, içinden bir taziyik duymaktadır. Buna mukabil bir maddî hakkı olduğunu düşünemeyecek derecede saf değildir. Ancak mecmua sahipleri tarafından yavaş yavaş bir sistem ve metod haline getirilmiş olan

bedava hizmete, kendinde çok evvel gelmiş ve çok daha iyi eserler vermeğe başlamış sanat arkadaşlarının da ses çıkarmadıklarını görmekte, cesareti kırılmaktadır. Bu yeni sanat neslinin fertleri, başka mesleklerden iyi kötü bir ekmeke parası da çıkardıkları cihetle, çalışmalarının sadece mânevî karşılığıyla yetinmek zorunda kalmaktadır. Kendilerinden evvelki ağabeyleri de aynı sisteme, aynı zihni saiklerle girmişler, günler geçtikçe bunu tabii bulmaya başlamışlardır. Bir çok kötü itiyatlarla ve mânevî hastalıklara zamanla ve görünekte alışanların takip ettikleri yolda yürüyen bu gençler, yavaş yavaş bütün hak, irade, şeref ve haysiyet duygularını hissetmez hâle gelmişlerdir. Zira herkesin yapamayacağı, hattâ pek az insanın yapabileceği bir zor işi, sanat işini başardıkları halde, bunun mahsülünü bedava olarak bir sermayedarın menfaatine terketmek olayı, insan haklarına da, insan şeref ve haysiyetine de aykırıdır.

Bu vaziyete karşı mecmua sahiplerinin büsbütün boş, müdafaasız ve hazırksız olduklarını sanmayız. Onların, uzun senelerden beri tekrarlarına tekrarlarına, menfaat ve mesleklerinin temeli haline gelmiş bir basmakalıp tekerlemeleri vardır ki, kuvvet ve nüfuzunu, hiyle ve yalanın mucizeli kudretle, hâlâ kaybetmemiş görünür. Bu tekerleme, dergilerinin satılmadığı ve ancak kendi yağıyla kavrulduğu tarzındadır. Daha ileri gidenler, zarar ettiklerini, zararına dergi çıkardıklarını, sırf sanata hizmet için bu zarara katlandıklarını ilâve etmekten de sikilmazlar.

Halbuki yaşayan, sayıları, adları sanat dergileri, şekil ve hacimlerini, arkasından fiatlarını durmadan değiştirilmekte, büyütüp yükseltmekte, iş sahalarını da durmadan genişletmektedirler. Hangisini ele alırsanız alınız, sahibi olan sermayedarın, yeni yeni teşebbüslere giriştiğini, rahat yaşayışının gün-güne daha iyiyeye doğru gittiğini görürsünüz. Bu tecrübeyi yapmamış olan okuyucular derhal dikkatlerini o tarafa çevirsinler: Edebiyat dergileri sahiplerinin, dergileriyle beraber, daima ileri doğru gittiklerini görecektir. Burada, ne de olsa arkadaşlarımız olan bu gençlerin, hususi hayatlarına katılmak istemiyorlar. Ancak bilhassa ki -tap neşriyatına umumî dikkati çekmeyi lüzumlu ve faydalı görüyorum.

Mevcut edebiyat dergilerinin hemen hepsi, Bâbâlide birçok milyonlar meydana getirmiş olan kitapçığı dört elle sarılmış bulunuyorlar. En küçük boyda bir kitabın basılış şekline ve sayısına göre maliyeti (1500) lira sayılırsa, bu uğurda ortaya döktükleri sermayenin miktarı kolaylıkla meydana çıkar. Bu arkadaşların kaçır lira sermaye ile işe başladıkları da gözönünde tutulursa, edebiyat dergileri sayesinde edindikleri dünyalığın azameti de aydınlığa ulaşmış olur. Bu kitapların yazarlarına inanılmıyacak derecede küçük, gülünç paralar verdiklerini, buna mukabil baskıları için beklenmedik masraflara katlandıklarını da belirtmek lâzım. Bilfarz benim son çıkan ve okuyucu kitlesi tarafından tahminim üstünde rağbetle karşılanan (Karnıca yuvası) adlı büyük hikâyeme, telif hakkı olarak (75) lira vermişlerdir. Baskı ücretinin (2000) liraya vardığı da biliyorum. Bu gülünç farkı bir yana bırakırsak, üç bes kitap piyasaya süren edebiyat mecmuaları sahiplerinin, oldukça kuvvetli bir sermaye edindiklerini inkârâ imkân kalmaz.

(Sonu 4 de)

İhan TARUS

Tenhaca bir yere çekilip ağlamak isterim dağlara, taşlara karşı. Ne yalnızlığı gökyüzünün, ne ağaçların, ne çayırıların yeşilliği, ne de merhametli türküsüyle akan dere.

Sadece esirliğim, üstüm başım, karnımdaki açlık. Sadece beni götüren şey radyo haberlerinden öteye.

Tenhaca bir yere çekilip ağlamak isterim dağlara, taşlara karşı.

Ya seslenirse bir çocuk, ya derse ki: «Ağabliğim, toprak altında kaldım. Bir tank ezmişti kemicklerimi. Ne olur, ne olur çıkarın beni buradan. Ben daha on dört yaşındayım.»

Kolum kanadım kırılır, bu çocuğa ne yaparım o zaman?

Dağları, taşları bırak. Bırak öyleyse şimdî ağlamayı. Karanlık bir rüzgâr halindedir başımın üstünde ölüm.

Sadece esirliğim, üstüm başım, karnımdaki açlık.

Amanın, ne çok yatan insan görürüm.

«Sevgilim, karlı bir dağ başındayız. Mevcudumuz tamam. Bir yanımda Pol ve Antuvan Çavuş, bir yanımda dostum Rişar, ve cigaralar. Burda vahşi kuşlara, böceklere ahştk. Ne akan kan, ne can acısı. Ne de koparılan bir şey var etimizden.»

Sadece esirliğim, üstüm başım, karnımdaki açlık.

«Anneciğim, ağlama, bir şey değil. Sadece vazgeçiverdik saadetimizden.»

Havada yapraklar bir hoş kımlıdanır. Bulutlar yürür ufka sereserpe. Tüylerini güneşe vermiş körpe salata talk. Birleşti bir dal üstünde iki serçe.

Bir hikâyeye oldu ölüm. Bir hikâyeye oldu tank. Sadece esirliğim, üstüm başım, karnımdaki açlık.

Daha öte, bir şafak güzelliği içinde yaşamak.

1945

A. KADİR

OLAYLAR — NOTLAR

DERGİLER :

Yeni bir şekilde yayınlanmaya başlayan Küçük Dergi'nin 6. sayısında Adnan Benk adlı bir yazar Beraber'in ikinci sayısında çıkan «Sanatta İyimserlik» başlıklı yazımdan söz açmış. Bay Benk o yazının bazı yerlerini anlamamış, bunun için o yazıyı okuyucuya yanlış tanıtmıyor. «Sanatta İyimserlik» okumamış olanların haksız bir hüküm vermemelerini istemedim.

1. — Bay Benk'in yazısında peyami-lik ettiği yerleri geçiyorum.

2. — Bay Benk bir fikir yanlış bulduğunu sanmış, onun üzerinde duracağım. «Edebiyatın, ister korkak ister gözü pek olsun», ekonomiyeye sebep - netice bağı ile bağlandığı da nereden çıkıyor?» diyor. Bay Benk'e ben sorayım: O yazıdan böyle bir neticeyi kendisi nasıl çıkarıyor? O yazıda bir takım yazarlarımızın neden kötümser oldukları inceleniyor, ve bu kötümserlik onların orta tabakadan olmalarıyla alaklıydı. Bu kadarla kalsın Bay Benk hakkı olurdu. Fakat şunları da yazmıştı: «Ama insanlar yalnız çevreden gelen tesirleri aksettirmekle, bu tesirlere boyun eğmekle kalmazlar; mevcut durumu olduğu gibi kabul edip, ellikolu bağl yaşamazlar. İnsanlar, durumlarının suuruna vararak bu durumu, yani hem toplumun durumunu hem kendi durumunu, değiştirebilirler. Belirli bir

sosyal menşeden geldikleri için yazarların ile korkak, pasif, mütereddit olmaları icab etmez; öyle bir sosyal menşeden geldikleri halde gelişip değişebilirler. Bu, mümkündür.... O halde orta-tabakadan gelmek, bir yazarın inkılâpçı olmasına engel değildir. Ve, her inkılâpçı iyimserdir.» Bu oluşun gerçekleşmesi için de yazarın «bilim düşüncesini kavramasının ve «düşüncesini ile hareketini birleştirmesinin» şart olduğunu söylemişim. Yazı, edebiyatın gerçek gayesinin «Dünyayı tanımak ve değiştirmek...» olduğunu belirterek bitiyordu.

Bay Benk bu sözleri anlamamış. Anlasaydı edebiyatla ekonomi arasında «sebeb-netice» bağı gibi mekanik bir münasebet bulduğumu söylemezdi.

3. — Bir de hocalık etmeye kalkmış: «Eğer bu yazarların ideolojilerine catmak istiyorsa, çatsın, ama doğru çatsın.» dedikten sonra «ideoloji ekonomiyeye beraber de gidebilir, aksi yönde de.» diyor. Anlaşılan Bay Benk tabakalı bir toplumda tek ideoloji vardır sanıyor. O tek ideolojiyi bazan ekonomiyeye beraber götüyor, bazan aksi yönde.

4. — Adnan Benk'in duru, temiz bir türkçesi var. Bıraksın o Peyami ağzını, bıraksın böyle anlamadığı şeylerden söz etmeyi de o güzel dille bize üzerinde gerçekten düşündüğü konulardan, meselelerden bahsetsin.

Oktay DENİZ

PRENS

Tammediğim bir tek tulûat aktörü varsa hemen söyleyin...

O, bir turneye çıktı mı, şehirlere on altı kamyonla birden girerdi. Allah Allah, ne adammuş... Şehir halkı onu atlarla, arabalarla karşılar, gene atlarla, arabalarla uğurlarmış..

Beyoğlunda şimdi çiklet satan, çöpçatanlık yapan ayyaş çüceler bile vakfile onun kumpanyasındaymiş. Bilmem kaç perdelik sonu gelmez faciaları, bel-den aşağı nüktelerle dolu katilci oyunları hep onun kumpanyası oynarmış. Göbeklerin envâi cinsi, düetoların her türlü, ancak onun kumpanyasında görülebiliymiş.

Tulûatçılar «Tiyatronun Prensi» idi o, paranın para olduğu zamanlarda en azından yüz eli bir lirasını batırmuş tir bu işte, diyorlar.

★

«Yavuz Sultan Selim Ağlıyor» filmi çeviriyoruz. En azından eli, altmış figüranlı bir sahneydi bugünkü işimiz. Kan ter içindeydik. Yeni hevesliler ağzımızdan üç cümle duyabilmek için etrafımızda dört dönüyorlar, elektrikçiler ayak altında dolaşımamasını bağırlıyorlardı:

GENÇLİĞİ İSTİSMAR EDEN EDEBİYAT

(Baştarafı 3 de)

kurulan bir süslü dükkânda, maliyeti sıfıra müsavi olan bir mal, bol bol satılmaktadır. Varılması gerekli hakikat budur. Böyle bir ticaret usulünün nerede, hangi memlekette, ne zaman kurulduğunu bilenler, işitenler varsa, ortaya çıksınlar!

Ayrıca içlerinden bazıları, devlet ve hükümet kapılarını aşındırarak ve sanata zararına, fedakârlıkla himaye ettiklerini söylüyorlar, yardım ve ilân dilenmekte, dergilerini toptan satmanın yolunu bulmaktadırlar. Bu sayede satışlarının hiç bir zaman (500) ü aşmadığını söyleyenlerin, beher nüshayı (4000) olarak bastırduklarını, bu satırların yazarı, birçok defalar, gözleriyle görmüştür.

Artık yeni edebiyat neslini uyararak sırası gelmiştir:

Gençler! Yeni yetişen edebiyatçılar, şairler, hikâyeciler! Bedava olarak tek bir satır yazı yazmayınız. Bunu bir ahlak umdesi, bir karakter icabı olarak düşününüz ve dışerinizi şerefizin için sıkınız. Fikir mahsullerinizi saklayınız, istif ediniz, çünkü bunların lübyük oldukları bedel ile gerçek edebiyat dergilerinde neşredilmesi sırası gelecektir. Bu metanetli, erkekliliği gösterirseniz, herbiri birer sanatçı olan bugünkü dergi sahiplerini de şerefsiz bir durumdan kurtarmış ve arkadaşlarımızı istismar ederek yaşayan birer hacil yurttaş olmaktadır kurursunuz.

Hepinizi davet ediyorum: Yazmayı, yazmayı, yazmayı bir para mukabilinde de yazmayınız. Peşin almadıkça da yazmayınız. Çünkü her malın bedeli, peşin ödenir. Yeni çıkmaya başlayan ve amatör vasfını muhafaza mecburiyetin-

— İşi olmyan setten çıksın!
İhtiyar aktörler köşelere çekilmiş, mahzun gözlerle sıralarını bekliyorlar, dudaklarının kenarlarında acı tebessümler, bizi seyrediyorlardı.

Reşit'in gözleri bir yere dalmış ve dolmuştu. Suavi Reşit'e ağlamaklı ağlamaklı bakıyordu. Nereye bakıyorlardı? Neden dertliyidiler?

Suavi Reşit'le şakalaştı:

— Neye ağlıyorsun? İstikbaline mi? İşte bizim istikbalimiz!

Bir kenarda uyuklayan bembeyaz kıvrıkcık saçlı ihtiyar bir şeyler hissetti, doğruldu, yanımıza geldi:

— Evlâtlarım, dedi; ihtiyarım, işsizim, siz baş rollerde oynuyorsunuz, bu yaz bana ara sıra iş çıkarırsanız minnettarım olurum. Ellerinizi öpeyim, unutmayın beni...

★

Birkaç gün sonra, sisli bir geceydi. Kadıköyünden son vapur kalkmak üzere idi. Zil çalıyor, yolcular koşuyordu. Hırıtılı bir ses vapurun son düdüklüğü arasında kayboldu:

— Sâlep! Kayıyor! Sıcak sıcak!..

Bu, prensin sesi idi. Kendimi iskeleden yeni yeni ayrılan vapura zor attım.

Cahit İRGAT

de bulunan dergilere bir müddet için yardım yapabilirsiniz. Fakat bu çeşit dergiler dahi, masrafları arasına (yazı ücreti) diye bir miktar koymaya zorlanmalısınız. Çünkü normal, ahlâkî, şerefli, insanca budur. Bedava yazan, keyf için yazan, aslında zengin olup da karşılığını beklemeden yeni ve eski sanat arkadaşlarınıza da aldanma yınız. Bunların sayısı azdır ve hususi bir kategori teşkil ederler. Hareketlerle, yukardan beri anlatmaya çalıştığımız istismarcı dergicilere yardım ettiklerini de anlamazlar. Onları dinlemeyiniz ve sözlerini viedana, mantığa ve ahlâkî törelerine vurarak mütalâa ediniz.

Bugünden itibaren hepinizden müşterek karar ve müşterek hareket bekliyorum.

Kendi nefsim, az çok ücret almadan tek satır yazı yazmayan bir yazar olduğum halde, bundan sonra, aldığımı iki mislini tahsil etmeden, hiç bir mecmua veya gazeteye yazı yazmayacağımı burada taahhüt ediyorum.

İlgili resmî şahsiyetlerden de rica ederim: Sanat namına hareket ettiklerini söylüyorlar yardım isteyen dergicilere, bu lütüflarını bundan sonra hesaplı olarak versinler. Çünkü ibzal ettikleri paraalr, sadece bir kişinin kesesine aktarmaktadır.

İlhan TARUS

★

Dergimiz baskıya verildikten sonra yukarıdaki yazının, Ankarada yayınlanan haftalık bir gazetenin son sayısında çıktığını hayretle gördük. İlhan Tarus'un aynı yazısını aynı zamanda iki yere birden yollaması çok tuhafımıza gitti, şaşıktık. Okuyucularımızdan özür dileriz.

«Bu Gazap Üzümleri hazırlanırken tutulan, fakat romanda kullanılmayan muhtelif notlardan birisidir.»

Bu şey içimi zevkle doldurur. Niçin en küçük teferruatına kadar görebildiğimi bilmiyorum. Bunu tekrar tekrar hatırlıyorum ve her seferinde unutulmuş bir çok noktalar hafızamın derinliklerinden canlanıyor, her yeni teferruat ılık bir zevk getiriyor.

Sabahleyin çok erkendi. Doğu tarafındaki dağlar mavi - siyah renkli diler. Arkalarından gelen ışık, kenarlarını hafif kırmızıya boyuyor ve başın üzerinden geçip batıda gece tarafından yutulduğu yere doğru gittikçe kurşunleşip kakarıyordu.

Ve hava soğuktu. İstirap verecek kadar değilse bile ellerimi ovup cebimin dibine daldırarak; omuzlarımı kaldırıp ayaklarımı yerde sürükletecek kadar soğuktu. Vadinin benim olduğum yerindeki toprak şafağın lāvanta çiçeği rengini almıştı. Bir köy yolu boyunca yürüyordum ve önümde topraktan biraz daha açık gri renkte bir çadır gördüm. Çadırın yanında eski, paslı bir demir sobanın çatlaklarından çıkan turuncu alevin parıltıları görülüyordu. Duman, esas kısmı kopmuş bir bacadan fışkıroyr ve dağılıp kaybolmadan evvel çok yükseklere kadar çıkıyordu.

Sobanın yanında kız dedebileceğim kadar genç bir kadın gördüm. Soluk bir pamuklu etek ve bluz giymişti. Yaklaşıkça büyük koluyula emzirilmekte olduğu bir çocuk taşıdığı ve çocuğun başının bluzun altında soğuktan uzak olduğunu gördüm. Anne oradan oraya gidip geliyor, ateşi karıştırıyor, hava akamını temin için sobanın paslı kapaklarını hareket ettiriyor, fırının kapağını açıyordu. Bütün bu müddet içinde çocuğu emzirmeye devam ediyordu, fakat bu ne annenin işine mâni oluyor, ne de hareketlerinin hafif ve sür'atli ahengini bozuyordu. Hareketlerinde kat'i ve ahşılımsı bir şey vardı. Turuncu alev sobanın çatlaklarından fırlıyor ve çadırın üzerinde danseden gölgeler husule getiriyordu.

Artık yaklaşmıştım. Tavada kızaran domuz etinin ve bildiğim kokuların en ılık ve en tatlı olan pişen ekmeğin kokusunu duyabiliyordum. Işık, doğudan sür'atle yayılıyordu. Sobaya yaklaşarak ellerimi uzattım. Sıcaklığı çarpınca bütün vücudum titredi. Bu esnada çadırın tentesi açıldı ve içinden arkasından ihtiyar bir adamla beraber genç bir adam çıktı. Yeni mavi tulumlar ve baktır düğmeleri parlayan tulum çakelleri giymişlerdi. Keskin yüzü adamlar di ve birbirlerini çok benziyorlardı.

Gençin kısa siyah saçları vardı, ihtiyarın ise kısa gri. Yüzleri ve elleri isfaktı, saçlarında ve sakallarında su damlaları vardı; yanakları sudan parlıyordu. İkisi birden sessizece durarak doğuya baktılar; beraberce esnediler ve dağların kenarındaki ışığa bir nazar at tılar. Sonra döndüler ve beni gördüler. İhtiyar:

— Merhaba, dedi. Yüzünde ne dost ça, ne dedüşmanca bir ifade yoktu.

— Merhaba, efendim, dedim. Genç de:

— Merhaba, dedi.

Su yüzlerinde yavaş yavaş kuruyordu. Sobaya yaklaşarak ellerini ısıttılar. Kızın yüzünde çekingen bir ifade, gözleri önünde, işine devam etti. Saçları gözünü kapatmayacak şekilde biriple arkaya bağlanmıştı, ve işini gördükçe iki tarafı sallamıyordu. Büyük bir sandığın üzerine teneke bardaklar, teneke tabaklar koydu ve çatal, bıçak ta çıkardı. Sonra tavada kızaran domuz etini çıkardı ve büyük bir teneke tabağa koydu. Et gevredikçe çıtır çıtır sesler çıkıyordu. Kız, paslı fırın kapağını açarak içinde büyük bisküvillerle dolu dörtköşe bir tava aldı.

Bu sıcak ekmeğin kokusu yayılmı-

ca adamların ikisi de ciğerlerine derin derin çektiler. İhtiyarı bana dönerek:

— Kahvaltı ettin mi? diye sordu.

— Hayır.

— Eh! Öyleyse bizimle et.

Bu işaretli. Hep beraber büyük sandığa yaklaştık ve etrafında yere çömeldik. Genç adam:

— Pamuk mu topluyorsun? diye sordu.

— Hayır.

— Biz oniki gündür çalışıyoruz.

Kız sobanın başından:

— Hatta yeni elbise bile aldılar, dedi.

Her iki adam da yeni tulumlarına baktılar ve hafifçe gülümsediler.

Kız, domuz etini, esmer bisküvileri, bir kab etsuyunu ve kahveyi masaya koydu, sonra kendi de bir kenara çömeldi. Soğuktan muhafaza için başı bluzunun içinde olan çocuğu hâlâ emziriyordu. Çocuğu emerken çıkardığı sesleri işidiyordum.

Tabaklarımızı doldurduk, etsuyunu bisküvillerin üzerine döktük ve kahvelerimizin şekerini koyduk. İhtiyar, ağzını tıka basa doldurdu, çiğnedi ve yuttu. Sonra:

— Büyük Allah lütüfkârdır, dedi ve gene ağzını doldurdu. Genç:

— Oniki gündür iyi yemek yiyorum, dedi.

Hepimiz, doyup ısınmaya kadar deli gibi sür'atle yedik. Bitince tabaklarımızı gene doldurup sür'atle yemeye devam ettik. Sıcak kahve boğazlarımızı yaktı. Dibinde kalan taneleri toprağa döktük ve bardaklarımızı gene doldurduk.

Şimdi havayı daha soğukmuş gibi yapan kırmızımsı bir renk, ışığa karışmıştı. Yüzleri şafağın ışığıyla aydınlanan iki adam, başlarını doğuya çevirdiler ve ben bir an yukarı baktığım zaman arkasından ışık gelen dağların aksinin ihtiyarın gözlerinde parladığını gördüm.

Sonra her iki adam, bardaklarımızı dibinde kalan taneleri toprağa dökerek, beraberce kalktılar. İhtiyar:

— Gitmeliyiz, dedi. Genç bana döndü:

— Eğer pamuk toplamak istersem belki sana da iş bulabiliriz, dedi.

— Hayır, gitmem lâzım. Kahvaltı ya teşekkür ederim.

İhtiyar, menfi bir şekilde elini salladı:

— Birşey değil. Memnun oldum. Beraberce yürüyerek uzaklaştılar.

Hava doğu tarafından gelen ışıklarla alevlenmişti. Ve ben de köy yolu boyunca yürüyerek uzaklaştım.

Hepsi bukadır. Şüphesiz onu bu kadar zevkli yapan sebeplerin bazılarını biliyorum. Fakat onda hatırladığım zaman içimi kaplayan sıcaklığı yapan büyük bir güzelliğin bazı elemanları vardı.

John STEINBECK
Çeviren: Aydın Z. BILL

Berber

15 günlük fikir - sanat dergisi
Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

METİN ÖZEK

P. K. 38, Aksaray - İstanbul

Abone bedeli:

1 yıl 400 Kırş. Altı aylık 200 Kırş.

İSTANBUL MATBAASI

1 Kasım 1952

GELECEK SAYIDA

Orhan KEMAL Ziya METİN
A. KADIR Ü. F. TOPRAK
Samim KOCAGÖZ Turhan DOYRAN
Lütfü ERİŞÇİ